

Obsah

Úvodné slovo	2
--------------------	---

Sekretariát informuje

> Zo života sekretariátu	3
> Príprava projektu na Festival vedy a techniky.....	4
> Využite svoju príležitosť	6
> Odkiaľ získate finančné prostriedky na inosť?	7
> Víťazi Festivalu vedy a techniky	7
> List riaditeľovi odboru detí a mládeže MŠSR	9
> Legislatíva pre prácu s deťmi a mládežou	10

Zahraničie

> MILSET Europe	12
> Európska súťaž vedeckých fotografií	12
> Európske dni vedeckej mládeže.....	13
> Oslávte s nami 50. výročie EÚ v Ríme!	14

Novinky a zaujímavosti

> Digitálna fotoškola Zoner olympus zoom	15
> Stáž v medzinárodnom Vyšegrádskom fonde.....	16
> Portál do sveta kultúrneho dedičstva	17
> 3,5 palcové diskety vo svete skončili	17

Zo života AMAVET klubov

> Medzi nami klubmi	18
> Stredobodom záujmu	19
> Cesta na východ.....	20

Potrápte svoje mozgové bunky

> Čo, prečo, ako, na čo?	22
> Sudoku	23
> Riešenie z minulého čísla	23
> Pokus	24

Fotoreportáž

> Give it up 4 Youth!!	
------------------------	--

S novým mesiacom prišlo aj veľa noviniek. Európsky vedecký deň mládeže, vďaka ktorému si môžete vytvoriť vlastného vďaka a pridať sa tak ku tisícok ďalších mladých nadšených „pokusmejkrov“. Možno zistíte, že práve váš vďaka je tým najlepším, najvytrvalejším, a najšikovnejším pretekárom.

O svojom talente môžete presvedčiť seba aj celý zvyšok sveta v Európskej súťaži vedeckých fotografií. Nebojte sa kreatívne prejavovať a ukázať, čo vidíte!

V neposlednom rade by som vás rada upozornila, že miesto na vás čaká aj v súťaži Junior Internet. Prihlasovanie bolo totiž predĺžené až do polnoci 16. februára, tak neváhajte dlho a priďte si zmerať sily so svojimi rovesníkmi až v troch kategóriách!

Ešte síce nie je máj lások čas, no deň zamilovaných sa neodvratne blíži. Spomeňte si na tých, ktorých máme radi. A nech to nie je len v jeden deň roka, v deň svätého Valentína.

Lucia Martinická
Šéfredaktorka
Arevue@amavet.sk

Zo života sekretariátu

Pripravujeme...

- projekt Juniorinternet 2007
- mládežnícku výmenu podporenú Programom MLÁDEŽ s názvom Give it up 4 Youth!!
- mládežnícku výmenu podporenú Programom MLÁDEŽ s názvom Cultural Salad

Prebieha...

- sú až o nové logo AMAVETu
- príprava publikácie k dvadsiatemu výročiu svetovej mládežníckej organizácie MILSET
- prípravná návšteva k mládežníckej výmene Cultural Salad

Máme za sebou...

- prípravná návšteva k mládežníckej výmene Give it up 4 Youth!!
- zúčtovanie dotácií za rok 2006 poskytnutých pod a programu podpory občianskych združení detí a mládeže
- zúčtovanie dotácie za rok 2006 poskytnutých MDPT
- kontrolu stavu hospodárenia na sekretariáte AMAVETu za rok 2006 vykonanú Kontrolnou komisiou
- Postup víťazov Festivalu vedy a techniky na medzinárodné podujatia v roku 2007
- podanie troch projektov na Národnú agentúru pre program „Mládež v akcii“
- Podanie projektu do Nadácie detí Slovenska v spolupráci s AMAVET klubom . 545

Príprava projektu na Festival vedy a techniky

AMAVETu

(Diel III.)

Po as Festivalu vedy a techniky, ktorý sa konal koncom novembra 2006 som sa rozhodol publikovať niektoré myšlienky, ako si pripraví projekt. Tieto prezentujeme aj na stránke Festivalu vedy a techniky (www.tyzdenvedy.sk). Cieľom článku je tieto informácie skompletizovať a dať vám ako aj budúcim finalistom ucelený pohľad na tvorbu projektov a prezentáciu vlastných výsledkov. Tento článok je pokračovaním prvého a druhého dielu.

Základnou otázkou tohto dielu článku je: **Pre o teda robi vedecký projekt?**

Po prvé: Projekt v oblasti vedy a techniky je úžasnou možnosťou, ako si zodpovedať na otázku, ktorá ma zaujíma. Mladých ľudí však často skôr zaujíma: „Prečo sa toto potrebujem vlastne urobiť?“

Robiť vedecký projekt je vlastne integrovaná aktivita, ktorá môže zahŕňať všetky zručnosti naraz. Na záver je to však zlučenie a použitie literatúry, písania, matematiky, štatistiky, etiky, logiky, kritického myslenia, počítačov, grafiky, vedeckých metód, samostatného učenia v jednej alebo viacerých oblastiach vedy a techniky, prezentácia na verejnosti (pri účasti na súťaži) a pred hodnotenie.

Môžeme povedať, že ide o jedinečnú aktivitu, ktorá učí mladého loveka tým, že ju vykonáva. Mladý lovek získava skúsenosť, učí sa zhromažďovať a triediť informácie, používa rôzne nástroje, všetko tak, aby vytvoril projekt. Keď mladý lovek dokončí svoj vedecký projekt, rok po roku je vidieť, ako mu stúpa sebavedomie, zdokonaľuje sa vo svojich zručnostiach. Práve z týchto mladých ľudí sa postupom času stávajú mladí lídri.

Po druhé:

Vedecký projekt môže byť sám o sebe hodnotným príspevkom a úžasnou skúsenosťou pre mladého loveka, zároveň zahŕňa skutočné objavovanie a poznávanie málo známych, prípadne neznámych vecí.

Rozvíja osobnostný rozvoj a záujmy mladého loveka. Projekt je obvykle založený na vedeckých otázkach alebo záujmoch, ktoré dovoľujú rozvíjať nezávislé otázky na formálne, vedecké, testovacie. Keď projekt postupne vzniká a autor ho rozvíja, projekt sa stane pre tvorcu hnacím motorom. Poznáva výsledky a hľadá odpovede na nezodpovedané otázky môže byť posilujúcim činom pri vedeckom bádani aj mladých vedátorov. Dokazuje to mladému loveku, ale aj ostatným, že práca bola úspešná, a hlavne, že projekt urobili sami.

A výsledok?

Každý mladý lovek je motivovaný stať sa niekým výnimočným. Vyhrať súťaž, získať

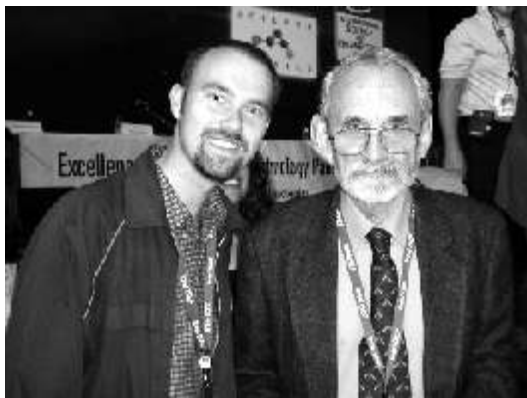
štipendium. Podľa nášho názoru zo všetkých mimoškolských, ale aj školských aktivít (ak sa na škole podporia) tvorba vedeckých projektov dáva mladému loveku pocit vážnosti, dôvery v

seba samého, pocit zodpovednosti ale zároveň dáva nové výzvy a možnosti pre budúce uplatnenie.

Na záver a do tretice: **Možnosti do budúcnosti.**

Dobre spracovaný projekt mladého vedáтора má veľa možností. V prípade AMAVETu je to Festival vedy a techniky. Najlepšie práce dostanú možnosť reprezentovať AMAVET, Slovensko a školu na prestížnych medzinárodných podujatiach.

Medzi najvýznamnejšie patrí Intel ISEF (najprestížnejšia súťaž projektov mladých ľudí na svete), Expo Science International ESI a Expo Science Europe ESE usporadúvané pod záštitou medzinárodnej asociácie MILSET so sídlom v Paríži. Sú to jediné stretnutia mladých nadaných študentov, ktorí sa vo svojom voľnom čase venujú rozvoju svojej osobnosti s orientáciou na vedu a techniku. Prestížne ocenenia vedeckých spoločností a, samozrejme, mnoho vecných cien.

Veľmi príjemné stretnutie s *Robertom Floydom Curlom, Jr.*, nositeľom Nobelovej ceny za chémiu.

Každé ocenenie viac či menej pootvára dvere na vysokú školu, či prestížnu univerzitu doma i v zahraničí.

Motivujúcim môže byť aj stretnutie s nositeľmi Nobelovej ceny. Mne sa tento sen splnil, keď som sa v roku 2006 stretol v americkom Indianapolise s nositeľmi Nobelovej ceny za chémiu z roku 1996. Robert Floyd Curl, Jr., Sir Harold Kroto a Richard Smalley ju získali za ich objavy fullerénov. Stretnutie s Robertom Floydom Curlom, Jr. je úžasným zážitkom pre mňa, ako aj pre všetkých, ktorí sa zúčastnili spoločnej besedy.

Dôležité je, ako hovoria naši americkí priatelia, „**Work hard! Good things will happen.**“

Jozef Ristvej
j.ristvej@amavet.sk

Využite svoju príležitos !!

Do 16. februára sa môžu mladí ľudia prihlásiť do internetových súťaží projektu Junior Internet so svojimi webovými stránkami, grafickými prácami, i textami o internete.

Cieľom projektu je vytvoriť mladým ľuďom priestor pre prezentáciu svojich schopností, plánov a umožniť im po závere nej konferencie stretnúť rovesníkov s rovnakými záujmami.

Konferencia sa bude konať od 30. marca do 1. apríla v Bratislave. Účastníci budú mať zároveň možnosť získať zaujímavé a podnetné informácie po aspoň prednáškách mnohých odborníkov z internetového prostredia.

Ambíciou Junior Internetu je stať sa odrazovým mostíkom pre mladých ľudí aktívnych na internete. Mnoho víťazov z minulých rokov prevádzkuje na internete úspešné projekty a niektorí z nich dokonca založili aj vlastné firmy.

Projekt Junior Internet je organizovaný mladými ľuďmi a prebieha v štyroch krajinách strednej Európy (Slovensko, Poľsko a Maďarsko). Tento rok bude slovenská konferencia Junior

Internetu hosti víťazov sú až i z ostatných krajín v rámci medzinárodného sympózia.

Pre tento rok boli vyhlásené tieto internetové súťaže:

JuniorWeb sú súťaž webových stránok a internetových projektov

JuniorDesign sú súťaž designov pre webstránky a iných grafických prác

JuniorText sú súťaž textových prác na tému: „Internet – výhoda pre znevýhodnených“

Projekt Junior Internet je organizovaný Asociáciou pre mládež, vedu a techniku AMAVET za podpory Agentúry pre podporu výskumu a vývoja, fondu International Visegrad Fund a občianskeho združenia Partnerstvá pre prosperitu.

Podujatie mediálne podporili internetový magazín Inet.sk, Grafika.sk, Svet Komunikácie a poštový magazín PC SPACE.

www.juniorinternet.sk

Odkiaľ získa finančné prostriedky na innosť ?

Grantové kolo na globálne rozvojové vzdelávanie

Administratívna a kontraktná jednotka Trustového fondu vyhlásila grantové kolo na financovanie projektov rozvojového vzdelávania slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci. Zámerom grantového kola je posilni rozvojové vzdelávanie na Slovensku.

Podmienky grantového kola:

Maximálna výška grantu: 500 000,- Sk pre jeden projekt

Žiadatelia: Mimovládne organizácie

Cieľové skupiny: Deti a mládež (vrátane študentov VŠ); pedagogickí a metodickí pracovníci

Odporúčané aktivity: Interaktívne semináre, tréningy a prednášky (kritériá pozri nižšie), metodické materiály

Nevyhnutné podmienky pre udelenie grantu:

- finančná alebo nefinančná spolupráca uchádzača a na projekte vo výške minimálne 10% celkového rozpočtu projektu
- projekty budú ukončené najneskôr do 31.12.2007
- projekty môžu obsahovať viacero navzájom súvisiacich aktivít, alebo je možné navrhnúť v projekte len jednu väčšiu aktivitu.

Projekty musia byť doručené (poštou alebo osobne) v 2 vytyčených zviazaných kópiách a v elektronickej forme (CD alebo disketa) najneskôr **do 28. 2. 2007** (do 14:00 hod.) na adresu:

Administratívna a kontraktná jednotka

Rozvojový program OSN (UNDP)

Grösslingova 35

811 09 Bratislava

<http://www.undp.sk>

Viac informácií o globálnom vzdelávaní nájdete na stránkach

<http://www.rozvojovevzdelavanie.sk>

<http://www.coe.int/>

Víazi Festivalu Vedy a Techniky

Naša asociácia poriada každý rok počas Európskeho týždňa vedy atraktívnu súťaž a zároveň aj prehliadku vedecko-technických projektov a výskumných prác mladých ľudí do 20 rokov. Mladí ľudia prezentujú svoje práce tradične na vynikajúcej úrovni formou plagátu (posteru), alebo trojrozmerného exponátu.

Výhercovia celoslovenského Festivalu vedy a techniky, ktorý sa uskutočnil v dňoch 23. - 26. novembra 2006 postupujú na tieto atraktívne medzinárodné súťaže resp. výmeny skúseností z oblasti vedy, techniky a ekológie...

Postup na podujatie „V da v ulicích“, eská republika

22.-23. júna 2007, V da v ulicích, Praha

- Roman Zavada, Krompachy (rok nar. 1988)
Projekt: **3 tisícro ie éra nanomateriálov**

Postup na európske sú aže

3. - 5. mája 2007, WetenschapsExpo - Sciences, Brusel, Belgicko

- Damián Vizár, Bratislava (rok nar. 1990)
Martin Szakál, Bratislava (rok nar. 1989)

Projekt: **EKO Dom**

3. - 5. mája 2007, WetenschapsExpo - Sciences, Brusel, Belgicko

- Viktor Floriš, Hôrka nad Váhom (rok nar. 1991)
Adam Daná , Pieš any (rok nar. 1991)

Projekt: **Listové vrtule v aerodynamickom tunely**

26.-27.apríl 2007, EXP'OSONS, Namur, Belgicko

- Martina Sivá ková, Porá 315, 053 23 (rok nar. 1993)

Projekt: **Chov oviec, salašništvo a agroturistika na Spiši**

26.-27.apríl 2007, EXP'OSONS, Namur, Belgicko

- Tomáš Horváth, Košice (rok nar. 1989)
Viktor Laczko, Košice (rok nar. 1990)

Projekt: **Omega Chat**

12.-14. apríl 2007, VIII Exporecerca Jove, Barcelona, Španielsko

- Michal Mjartan, Prievidza (rok nar. 1991)
Martin Cmarko, Prievidza (rok nar. 1991)

Projekt: **Ekologická triedi ka kovového odpadu**

12.-14. apríl 2007, VIII Exporecerca Jove, Barcelona, Španielsko

- Slavomír Gregorík, Levo a (rok nar. 1996)

Projekt: **Napoleon Bonaparte o o om neviete?**

12.-14. apríl 2007, VIII Exporecerca Jove, Barcelona, Španielsko

- Jakub Dov ík, Spišská Nová Ves (rok nar. 1997)

Projekt: **To iaci sa kotú vetra**

Postup na ESI 2007, Durban

8.-13. júla 2007, Expo Science Internationale, Durban, South Afrika

- Jakub Wares, Krompachy (rok nar. 1996)

Projekt: **Zvuky okolo nás**

- Jakub Žitný, Nitra (rok nar. 1991)

Ján Mikláš, Nitra (rok nar. 1991)

Projekt: **Využitie Stillingovho motora**

Postup na Intel ISEF, Nové Mexiko USA

13.-19. mája 2007, Intel ISEF, Nové Mexiko, USA

- Daniel Hudzík, Žilina (rok nar. 1990)

Projekt: **Impulzné napájacie zdroje**

- Michal Valí ek, Považská Bystrica (rok nar. 1989)

Projekt: **Robot stopár**

- Tomáš Korfant, Olcnavá (rok nar. 1990)

Peter Gonda, Slatvina (rok nar. 1989)

Projekt: **Naša meteorologická stanica**

List riadite ovi odboru detí a mládeže MŠ SR

D a 22.1.2007 sa mládežnícke organizácie: eRko HKSD, **Mladí sociálni demokrati**, AMAVET, ZKSM dohodli na obsahu listu, ktorý bol adresovaný riadite ovi odboru detí a mládeže MŠ SR Róbertovi Eisnerovi, ministromi školstva SR Jánovi Mikolajovi, štátnemu tajomníkovi MŠ SR Jozefovi Habánikovi a Jánovi Gombalovi z Rady mládeže Slovenska.

Vážený pán riadite

v úvode tohto listu by sme sa chceli po akova za doterajšiu spoluprácu s Odborom detí a mládeže MŠ SR, v aka ktorej už dlhoro ne môžeme zabezpe ova systematickú a pravidelnú prácu s de mi a mládežou v našich združeníach cez zmysluplné vo no asové aktivity, neformálne vzdelávanie a dobrovo nícku innos .

Veríme, že túto našu innos v prospech zdravého vývoja mladej generácie a spoluprácu s Ministerstvom školstva SR dokážeme v roku 2007 a nasledujúcich rokoch ešte rozšíri .

Optimizmus v tejto veci nám dodáva zámer vlády zvyšova objem finan ných prostriedkov ur ených na podporu práce s de mi a mládežou deklarovaný v programovom vyhlásení vlády.

Takto by sa kone ne mohlo podari podstatnejšie zvýšenie objemu prostriedkov na podporu aktivít v oblasti neformálneho vzdelávania detí a mládeže realizovaných prostredníctvom ob ianskych združení detí a mládeže (doterajšia podpora bola na úrovni 66 mil. Sk ro ne).

V sú asnosti sme však znepokojení momentálnou neistotou pri zabezpe ení kontinuity našej práce. Tým, že ve ká as innosti našich združení je priamo naviazaná na dotáciu prostredníctvom Ministerstva školstva, predstavujú po iato né mesiace v roku pre nás ve kú zá až, nako ko musíme zálohova z iných zdrojov výdavky na mzdy, chod sekretariátov ako aj na nevyhnutné a tradi né aktivity združení do asu, kedy dotáciu dostaneme. V posledných rokoch bolo vzájomnou snahou tento as minimalizova . Nap a nás obavou, že hoci sa blíži koniec januára, komisie na hodnotenie innosti združení ešte neza ali pracova , pri om v predchádzajúcom roku mali svoju kontrolnú innos skon enú už v polovici januára.

Vzh adom na to, že situáciu pokladáme za nalievavú, **do vo ujeme si Vás požiada o prijatie zástupcov našich združení v o najskoršom termíne**. Na tomto osobnom stretnutí by sme s Vami chceli nájs cestu na riešenie nášho problému, ako aj predstavi Vám bližšie bohatú innos našich organizácií a prerokova s Vami potenciál rastu našej vzájomnej spolupráce.

S pozdravom

Marián au ík, predseda eRka
ubica Rozborová, predsední ka MSD
Gabriela Kukolová, predsední ka AMAVETu
Ján Buc, predseda ZKSM

Legislatíva pre prácu s deťmi a mládežou

(výber základných zákonov a súvisiacich predpisov)

Dnešná doba nám diktuje a my máme pocit nedostatku vedomostí v oblasti, v ktorej pracujeme. Vybrali sme pre Vás Zákony a Predpisy, ktoré sú nápomocné pri činnosti s deťmi a mládežou.

Aktuálne znenia predpisov, vrátane ich noviel, sú dostupné prostredníctvom internetu na stránke Ministerstva spravodlivosti www.justice.gov.sk v sekcii **JASPI Zákony**, alej v sekcii **Predpisy**. Názvy predpisov sú uvádzané v ich skrátenej podobe, t.j. číslo zákona a názov zákona bez označenia ich noviel.

- **Zákon 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve**
  - Vyhláška MŠ SR . 9/2006 Z.z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
  - Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky . 43/1996 Z.z. o podrobnostiach o výchovnom poradenstve a o poradenských zariadeniach
- **Zákon 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení**
  - Nariadenie vlády Slovenskej republiky . 2/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre základné školy, stredné školy, strediská praktického vyučovania, základné umelecké školy a školské zariadenia
  - Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky . 14/1996 Z.z. o podmienkach poskytovania dotácií zo štátneho rozpočtu cirkevným školským zariadeniam, obecným školským zariadeniam a súkromným školským zariadeniam
- **Zákon 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach**
  - Vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky . 291/1994 Z.z. o centrách vo výchove
  - Vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky . 351/1994 Z.z. o školských strediskách záujmovej činnosti
  - Vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky . 196/1994 Z.z. o domovoch mládeže
  - Vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky . 295/1994 Z.z. o škole v prírode
  - Vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky . 28/1995 Z.z. o školských kluboch detí
- **Zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení**
- **Zákon 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov**
- **Zákon 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky**
- **Zákon 313/2001 Z.z. o verejnej službe**
- **Zákon 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy**
  - Výnos Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 12. apríla 2006 . CD 2006-141/348-1:sekr. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky

- **Zákon 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**
- **Zákon 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre**
- **Zákon 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci**
- **Zákon 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti**
- **Zákon 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám**
- **Zákon 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov**
- **Zákon 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve**
  - Nariadenie vlády 361/2006 Z.z. o požiadavkách na zotavovacie podujatia
- **Zákon 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve**
- **Zákon 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní**
- **Zákon 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci**
- **Zákon 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele**
  - Vyhláška MPSVR SR 390/2005 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona 305/2005
- **Zákon 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (§ 50 asignácia 2%)**
- **Zákon 281/2001 Z.z. o zázadoch**

Koncepcie a iné dokumenty:

- Dohovor o právach dieťaťa 104/1991 Zb.
- Koncepcia štátnej politiky vo vzťahoch k deťom a mládeži do roku 2007
- Implementácia Európskeho paktu mládeže na podmienky Slovenskej republiky a jej záväzky za lenenie do stratégie konkurencieschopnosti Slovenskej republiky do roku 2010. Akčné plány
- Európska charta o participácii mladých ľudí na živote obcí a regiónov
- Európska charta informácií pre mládež
- Koncepcia mladých lídrov

Pojem „mládež“ v slovenskej legislatíve:

Pojem „mládež“ nie je v právnom poriadku SR definovaný. Niektoré zákony poznajú príbuzné pojmy, ktoré súvisia s vekovým ohraničením života, blízkym veku mládeže.

Pod **Občianskeho zákonníka**, rozhodujúcim je vek 18 rokov, ktorým osoba dovŕšuje plnoletosť.

Trestný zákon rozoznáva pojem mladistvý (od 15 do 18 rokov) a osoba, ktorá nie je trestne zodpovedná, čo je v tomto zmysle dieťa (do 15 rokov).

Zákonník práce používa pojem mladistvý zamestnanec (zamestnanec mladší ako 18 rokov).

Zákony sociálneho zabezpečenia používajú pojem nezaopatrené dieťa (do 25 rokov).

Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí používa pojem dieťa (do 18 rokov) a mladý dospelý (18 až 25 rokov).

Pavel Škoda

MILSET Europe

MILSET Európa je Európska neštátna, nezisková a politicky nezávislá mládežnícka organizácia, vytvorená lenmi MILSETu (International Movement for Science & Technology in Leisure time) združujúcimi sa v Európe. Táto organizácia pracuje na poli vo no asového vzdelávania a je zameraná na organizáciu vedecko - technických programov pre mladých údí.

MILSET bol založený 1987 v Quebecu, po as prvého ESI (Expo-Sciences International). V aka jeho rastu, boli sformované rozli né regionálne pobo ky: MILSET Europe, MILSET AMLAT, MILSET NORAM, MILSET AFRICA, MILSET ASIA.

MILSET Európa bol založený ako Európska pobo ka MILSETu mládežníckymi organizáciami z dvanástich krajín (esko, Slovensko, Francúzsko, Bulharsko, Španielsko, Belgicko, Luxembursko, Ma arsko, Nemecko, Rusko, Malta a Dánsko) 12. júla 2004, po as Expo Science Europe v Dráž anoch, so svojimi cie mi:

- na podporu vývoja vedeckých a technických vzdelávacích aktivít pre deti a mládež v Európe;
- na podporu Európskej a medzinárodnej spolupráce medzi regionálnymi a štátnymi organizáciami, najmä ako výmeny mladých údí medzi lenskými organizáciami MILSETu.
- povzbudzova spoluprácu medzi mladými vedcami na Európskej úrovni, podporovanie myšlienky zjednotenej Európy;
- pomoc lenským organizáciám prostredníctvom medzinárodných seminárov a konferencií;
- organizova vedecké výstavy na Európskej a medzinárodnej úrovni, v priebehu ktorej sa mladí údia stretnú a prezentujú projekty, ktoré sú odrazom ich tvorivosti vo vede a technike, predovšetkým na Expo Science Europe;

MILSET pristupuje k charte, ktorá sa podie a na miestnom vývoji vedeckého a technického vzdelania vo vo nom ase, podporuje medzinárodnú spoluprácu, ob ianstvo a mier prostredníctvom prezentovania vedy a techniky v duchu priate stva, porozumenia a solidarity vo vnútri rozdielnych zemepisných, ale aj náboženských komunít.

V aka MILSETu sa už tisíce mladých údí stretli a využitovali svoju tvorbu, hovorili s výskumníkmi, vedúcimi výprav a s pracovníkmi v technike. Táto mládež tvorila projekty, objavovala cudzie jazyky a kultúry a bola školená k získavaniu nových technológií.

Za ob ianske združenie AMAVET bol na poslednom Valnom zhromaždení MILSET Europe v Tarragone zvolený Peter Šlosár, študent fakulty matematiky, fyziky a informatiky, univerzity Komenského.

www.milset.org

Ing. Gabriela Kukolová

Európska sú až vedeckých fotografií

Máš záujem prihlási sa do medzinárodnej sú až vedeckých fotografií? Ak áno, tu sú podmienky:

Ú astníci sú až musia ma menej ako 25 rokov. Všetky digitálne výstupy sa môžu registrova na MILSET Európa ESPC Web stránke od 1.februára do 1.júna 2007.

Katégorie

- Vedecké fenomény
- Vedecké objekty

Formát fotografie

- ierno-biela alebo farebná
- Minimálne rozmery: 1600 x 1200 pixelov
- Formát: png, jpeg, pdf, psd, eps, ps, pcd
- Bez úprav v grafických editoroch
- S názvom a popisom (max. 200 slov)

Autorské práva

Predložené fotografie sú majetkom fotografa. Autor ude uje MILSET Európa a lenom MILSET Európa právo na vo né využitie fotografií na reklamné neziskové ú ely za predpokladu, že obrázok bude využitý vhodne.

Fotograf deklaruje, že má povolenie na zverejnenie všetkých osôb na fotografii. Všetky fotografie musia byt originály a musia by zhotovené sú ažiacim.

Hodnotenie a ocenia

Hodnotenie bude uskuto nené komisiou predsedníctva MILSET Európa, v spolupráci s vedcami a profesionálnymi fotografmi.

Ví asná fotografia bude vystavená od Októbra do Decembra 2007 v Royal Museums of Art and History of Brussels cez 50. výro ie Expo of Young Belgian Scientists.

Výhercovia oboch kategórií budú pozvaní na otvorenie výstavy.

Registrácia sú ažiacich <http://espc.milset.org/>.

[Http://espc.milset.org/](http://espc.milset.org/)

Európske dni vedeckej mládeže

Európske dni vedeckej mládeže (**ESDY**) sa budú kona ť už po tretí krát. Komisia MILSET Európa vybrala aktivitu z nieko kých sú ažných ponúk z celej Európy. Ví asnou aktivitou sa stala aktivita „V ok“ (rotujúca hra ka) od duchom mladého autora z Belgicka **Christiana Vandera Cammena** z organizácie **Young Belgian Scientists**.

Ú astníci majú za úlohu vytvori vlastního V ka pod a návodu priloženého na web stránke a prezentova ho svojim rovesníkom tretieho mája 2007.

Aktivita sa bude odohráva naraz v celej Európe. Nezabudnite odfoti svoje rotujúce hra ky a celý proces aktivity, obrázky nahra na web stránku a podeli sa tak s nimi so svojimi rovesníkmi z celej Európy.

Hlavným cie om MILSETu je prostredníctvom tejto aktivity ukáza , že **Veda je zábava a je otvorená pre všetkých!**

Zú astní sa môže mládež z celej Európy. Študenti a mládež z iných krajín sú vítaní!

Tiež bolo vybrané logo pre nasledujúci ro ník ESDY. Autorom je **Pedro Giménez Vidal** zo Španielska.

Podujatie je koordinované lenmi MILSET Európa.

Ví aznou aktivitou tretieho ro níka ESDY, vybranou spomedzi ponúk z celej Európy sa stala aktivita: "**V ok**" (rotujúca hra ka)

o alej?

1. **Vytvorte** vlastného v ka pod a priloženej vedeckej karti ky
2. **Pripojte sa k mladým u om** z celej Európy a 3. mája 2007 **to rozto te!**
3. Nezapadnite sa spýta ako to rozto i !?
4. **Odfo te v ky, nahrajte ich na web a pode te sa o ne** so svojimi rovesníkmi z celej Európy.

Výhercovia sú až e!

- Sú až o aktivitu: **Christian Vandercammen** z **Belgicka**
- Sú až o logo: **Pedro Giménez Vidal** zo **Španielska**

Peter Šlosár

Oslávte s nami 50. výročie EÚ v Ríme!

V roku 2007 budú Európania oslavovať 50. výročie vzniku Európskej Únie. Pri tejto príležitosti sa Európska komisia rozhodla vypočuť si hlas mladých ľudí a spoznať ich predstavy a návrhy na fungovanie Únie v ďalších desaťročiach.

Rada mládeže Slovenska (RMS) sa rozhodla poskytnúť priestor práve Tebe a vyhlasuje súťaž o **jedno miesto** v slovenskej delegácii, ktorá sa v marci zúčastní mládežníckeho summitu. Týmto spôsobom chceme osloviť všetkých mladých ľudí, ktorí sa aktívne zaujímajú o dianie v Európskej únii a chcú nahlas vyjadriť svoj názor, aby sa pridali k nám a zúčastnili sa s nami mládežníckeho summitu v Ríme.

Témy, ktorým sa budeme na stretnutí v Ríme venovať :

1. Budúcnosť euro ústavy
2. Sociálny a ekonomický model EÚ
3. Trvalo udržateľný rozvoj
4. Európska Únia v globalizovanom svete
5. Demokracia a občianska spoločnosť v EÚ
6. Mladí ľudia a vzdelávanie v EÚ

Experti z Bruselu vypracovali týchto šesť okruhových tém pretože chcú poznať odpovede mladých ľudí na tieto otázky. Svoje názory budú môcť zástupcovia 27 krajín

Európskej Únie prezentova od **23.-25.marca 2007 v Ríme** na mládežníckom summite, ktorý bude prebieha paralelne so summitom v Berlíne, na ktorom sa zú astnia najvyšší zástupcovia krajín EÚ.

Tvojou úlohou je:

- By vo veku do **30 rokov**
- By schopný plynulo komunika v angli tine
- Vybra si **jednu** z horeuvedených tém
- Napísa svoje návrhy, sny a vylepšenia na vybranú tému v rozsahu 800-1000 slov
- Posla Tvoj **životopis** v anglickom jazyku na adresu zahranicie@rms.mladez.sk
- Toto všetko stihnú do **28.februára 2007**

Rada mládeže Slovenska vyberie najlepšiu prácu a do **10.marca 2007** bude osobne kontaktova úspešného kandidáta. V prípade Tvojej ú asti sú všetky náklady hradené Európskou Úniou. Prajeme Ti ve a dobrých nápadov pri písaní a tešíme sa na Teba v Ríme!

<http://www.mladez.sk>

Digitálna fotoškola ZONER OLYMPUS ZOOM

Projekt „Digitálnej fotoškoly Zoner Olympus (ZOOM)“, vychádza z viacerých predpokladov. Témy a možnosti využitia sú nevy erpate né. Rozmery a možnosti, ktoré táto téma pokrýva je pri nasmerovaní na dnešnej ceste digitalizácie a rozvoja po íta ových technológií ve mi široký. Záleží na invencii všetkých, ktorí sa rozhodnú vstúpi na túto cestu.

Projekt Digitálna fotoškola ZONER OLYMPUS ZOOM podporuje tvorivú innos a kreatívne myslenie a zakladá alšie možnosti výchovno-vzdelávacieho procesu. Šírka záberu tejto témy je pre všetkých ú astníkov prakticky neobmedzená. Už to nebude iba úzko vymedzený okruh nadaných jedincov na ma ovanie i iné výtvarné a umelecké innosti. Napriek tomu, že ide o tvorivú innos pojednávajúcu o kompozícii, farbách, rozvíjaní fantázie, je to však aj o technike, u ení sa a hlavne o zmysluplnom vyplnení vo ného asu detí a mládeže, ale rovnako aj dospelých.

Zárove sú až vytvára priaznivé podmienky pre alší rozvoj a sebazdokona ovanie. Hlavnou myšlienkou Digitálnej fotoškoly je priblíži Vám problematiku fotografovania a spracovania digitálnych snímok a umožni Vám efektívne nau i alších záujemcov tieto zru nosti. Nepostrádate nou pomôckou pre Vás budú **pracovné listy**, ktoré, (ak ste už **partnermi**

Projektu) si môžete stiahnuť po prihlásení na stránkach fotoškoly, kde sa môžete stať partnerom (ak ním ešte nie ste). Ostatné sa dozviete tam.

I. kolo fotosúťaže je už za nami, od 20.11. 2006 sú galérie súťažných snímok rozdelené pod a týchto vekových kategórií. Mládež vo veku 6 - 18 rokov, dospelí vo veku od 18 rokov, bez obmedzenia.

Fotosúťaž je rozdelená do jednotlivých tematických kôl, preto pozorne sledujte termíny uzávierok. Fotografie musia byť doručené do redakcie vždy najneskôr do termínu uzávierky konkrétneho kola. Aktuálne termíny sú: 15. marec Reportáž a momentky, 15. apríl Veľká krajina, 25. máj Zvieratá a 10. jún Lovek a príroda.

Súťažné snímky sú priebežne uverejňované na stránkach súťaže. Najlepšie a ocenené snímky rovnako ako aj menšie víťazov jednotlivých kôl sú uverejňované v časopisoch aj na internetových stránkach.

Víťazné fotografie budú oceňované produktmi, knižnými publikáciami, predplatným a propagačnými predmetmi od organizátorov, partnerov a sponzorov súťaže, spoločne nosí ZONER s.r.o. ZONER PRESS, OLYMPUS C&S a vydavateľ časopisov DIGI REVUE, FOTOTIP, AKONAPO, ÍTA.

Víťazné fotopráce z jednotlivých súťažných kôl postúpia do „veľkého finále“. Okrem prezentácie finálových prác v partnerských médiách a na webových portáloch z nich bude zostavená malá výstavná galéria spojená s recepciou, ktorá sa uskutoční v septembri v Bratislave.

Prajeme Vám veľa úspechov pri objavovaní zaujímavého sveta digitálnej fotografie.

Všetky aktuality a viac informácií nájdete na www.fotoskola.sk.

Stáž v Medzinárodnom vyšegrádskom fonde

Medzinárodný vyšegrádsky fond (The International Visegrad Fund - IVF) sídlia v Bratislave ponúka stáže v trvaní dvoch až troch mesiacov.

IVF podnecuje rozvoj úzkej spolupráce medzi krajinami V4 (Česko, Maďarsko, Poľsko a

Slovensko) najmä prostredníctvom podpory projektov mimovládnych organizácií v kultúrnej, vzdelávacej a vedeckej oblasti, výmenami mládeže, cezhraničnou spoluprácou a turizmom.

Práca stážistu by spočívala v administratívnej práci (spracovávanie databáz, kopírovanie, apod.), ale aj vo výskumnej činnosti. Stážisti môžu byť za svoju prácu čiastočne honorovaní.

Požiadavky na kandidáta:

- výborná znalosť angličtiny
- zodpovednosť
- flexibilita
- štúdium v oblasti medzinárodných vzťahov vítané

V prípade záujmu pošlite váš životopis a motivačný list na kubasek@visegradfund.org

Zdroj: www.visegradfund.org

Portál do sveta kultúrneho dedičstva

Hovorí sa, že ľudia na Slovensku sa nezaujímajú o históriu a kultúrne dedičstvo. Vývoj internetového portálu Obnova.sk svedčí o tom, že situácia sa mení k lepšiemu.

Obnova.sk je križovatkou informácií o kultúrnom dedičstve. Od roku 2001 je tento neziskový projekt otvorený nielen odborníkom, ale všetkým záujemcom o staré remeslá, umenie a architektúru a ich sú osudní, milovníkom starožitností, zberateľmi, záujemcom o archeológiu, návštevníkom pamiatok, múzeí a galérií, cestovateľmi.

Nejde pritom o jednosmerný tok informácií. Od pôiatku bolo ambíciou tohto portálu vytvoriť otvorenú platformu pre diskusiu o stave kultúrneho dedičstva, o smerovaní jeho ochrany a o problémoch, ktoré s tým súvisia. Obnova.sk preto poskytuje priestor pre otázky, postrehy a názory svojich čitateľov, umožní im aktívne podieľať sa na jej fungovaní.

Do šiesteho roku svojej riadnej prevádzky vstúpila Obnova.sk s prísľubom inovácie dizajnu a množstva nových služieb, prostredníctvom ktorých bude obsažnejšia, aktuálnejšia a viac sa otvorí širokej verejnosti. Nová verzia bola zverejnená vo februári 2006.

Po vizuálnej stránke je portál graficky jednoducho spracovaný. Dôležitý je hlavne obsah, kde aj pravidelný návštevník nájde vždy niečo nové. Najnavštevovanejšou rubrikou sú nové,

užívateľsky príazlivejšie a tematicky pestrejšie diskusie. Postupne sú spúšťané rôzne databázové služby: výkladový slovník pojmov používaných v kultúrnom dedičstve, databázu lokalít UNESCO, databázu akcií v múzeách a galériách. Súčasťou portálu sa postupne stane databáza remeselníkov, reštaurátorov, múzeí, pamiatok, inštitúcií a ďalšie.

Zdroj: www.obnova.sk

3,5 palcové diskety vo svete skončili

Vo svete počítačov skončila ďalšia etapa. Britský obchodný reťazec PC World oznámil, že definitívne ukončí predaj 3,5 palcových diskiet až vypredá všetky doterajšie zásoby. Dôvodom je malý záujem. Diskety o veľkosti 3,5 palca vyvinula spoločnosť Sony. Za posledných 80 rokov a krajinami predala okolo dvoch miliárd. Ich kapacita pôvodne stačila i pre distribúciu programov a boli najmä užitočné pre kopírovanie a prenášanie dát. Boli taktiež prvou metódou rozširovania počítačových vírusov. Dnes sa na disketu nezmestí ani jedna jediná pesnička v prijateľnej kvalite vo formáte mp3 a sotva na ňu sa dá na uloženie jedna kvalitná fotografia z lepšieho fotoaparátu. Všetky ich funkcie prevzali iné nosiče alebo internet a počítačové firmy už niekoľko rokov vyrábajú 98 percent strojov bez zariadení, ktoré by vedeli diskety čítať. Podľa analytika Andrewa Reichmana z Forrester Research budú za niekoľko rokov diskety už len zberateľskou kuriozitou. Podľa obchodného riaditeľa PC World, ktorý je jedným z najväčších európskych

podnikov vo svojom obore, symbolizuje disketa uplynulé, 20. storočie. Patrí tam pod a neho rovnako ako zvuk modemov vytájaných prostredníctvom telefónnej linky spojenie na internet.

Zdroj: Sme

Medzi nami klubmi

O tom, že nielen máj je mesiac lásky, ale že aj vo februári slávime sviatok lásky, svedčí niečo ko valentínskych podujatí, ktoré pripravujete aj vy.

Znova vám ponúkame prierez podujatí organizovaných AMAVET klubmi na celom Slovensku.

Mesačný spln

Termín: 2.2.2007

AMAVET klub 879 pri CV Domino, Košice

Pozorovanie Mesiaca v splne, planét Venuša a Saturn a iných objektov. Poznávanie útvarov na Mesiaci pod a kníh a PC, sledovanie videofilmov z astronómie a kozmonautiky o Mesiaci. Astrofotografia Mesiaca. Spoznávanie útvarov na Mesiaci a získavanie poznatkov, zru ností pri astronomických pozorovaniach

Prázdňinové kor u ovanie

Termín do: 02.02.2007

AMAVET klub 776, Stará ubov a

Vo né kor u ovanie spojené s obhliadkou mesta a kultúrnych pamiatok s cieľom aktívne využiť voňas po as polročných prázdnin, spoznávanie nových kamarátov, kultúrnych pamiatok

Valentínska pošta

Termín: 05. - 13. 2. 2007

AMAVET klub 776, Stará ubov a

Za úlohu poteší o najväčší počet detí pri odovzdaní drobného darčeka alebo listu od milovanej osoby, motivovať deti k priateľstvu, tolerancii, úcte budúceho priateľa, pohľadnice, prípadne drobné darčeky pre milovanú osobu s presnou adresou doručenia.

Videla som Manhattan

AMAVET klub 915 - GEO, Spišská Nová Ves

Spoznanie iných krajín, zvyklostí, kultúr, spôsobov života; o zážitkoch z najudnatejšieho mesta v USA.

Zberate stvo-moja záruka

Termín: 5. 2. 2007

AMAVET klub 776, Stará ubov a

Kto zbiera známky, pohľadnice, plagáty, hercov, spevákov, športovcov, mince... príde sa svojou zbierkou predstaviť do klubu, kde najkrajšie zbierky budú ocenené. Cieľom je motivovať deti k aktívnemu využitiu voľného času, spoznávať inosť iných rovesníkov, rozšíriť vedomosti aj v inej oblasti.

Výtvarné dielne Valentínky

Termín: 5. - 7. 2. 2007

AMAVET klub 934, Spišská Nová Ves

Výtvarné dielne zamerané na výrobu valentínskych ozdôb. Získanie zručností pri výrobe rôznych zaujímavých ozdôb, predmetov a suvenírov s valentínskou tematikou. Rozvíjanie detskej fantázie

Turnaj vo vybíjanej 25540

Termín: 07.02.2007

AMAVET klub 915, Spišská Nová Ves

Turnaj vo vybíjanej 5., športová aktivita

Zo života AMAVET klubov

pre lenov i ne lenov AMAVET klubu, rozvoj pohybových schopností, priate stva a ducha kolektivity medzi de mi.

Zelený svet 1

Termín: 8. - 9. 2. 2007

AMAVET klub .894, Lu enec

Príroda v motívoch udovej rozprávky.

Cie om podujatia je vštepova de om vz ah k prírode a životnému prostrediu formou budovania návykov a zru ností v umeleckom prejave.

Prípravné stretnutie modelárov

Termín: 8. 2. 2007

AMAVET klub .836, Nitra

Pracovné stretnutie s cie om pripravi modely a modelárov na prvú sú až konanú v Malackách.

Tren iansky robotický de 2007

Termín: 8. 2. 2007

Tren iansky robotický de -

medzinárodná sú až robotov o cenu primátora mesta Tren ín. Sú až sa v troch kategóriách: Drviver, Sklada ky robotov, Freestyle. Plus prezentácie firiem a bohatý kultúrny program. Hodnotenie odbornou porotou a zú astnenými divákmi.

Cez obrazy k poznaniu minulosti

Termín: 9. 2. 2007

AMAVET klub .915, Spišská Nová Ves
Vzdelávací program spojený so spoznávaním výtvarných diel. Program je ur ený pre žiakov základných škôl, zameraný na regionálnu históriu a výtvarné umelecké diela s tematikou Spišská Nová Ves a jej okolie.

Maska pre palanétu Zem

Termín: 22. 2. 2007

AMAVET klub .894, Lu enec

Nakresli masku pre planétu Zem a vymyslie príbeh, ktorý bude Zem prostredníctvom masky rozpráva

Stredobodom záujmu

D a 20.1.2007 sa lenky krúžku Brušné tance patriace do AMAVET klubu .873 v Budimíre rozhodli ukáza výsledky svojej snaživosti aj za jeho hranicami.

Už dlhú dobu sa týžde o týžde stretávali na pravidelných nácvikoch s cie om zvládnu technikou brušného tanca, príjemne strávi vo ný as. Nacvi ovali rôzne tance, s ktorými už v minulosti vystúpili na menších podujatiach i tance celkom nové.

Ke sa dozvedeli, že v Budimíre organizujú školský ples s ú asou širokej verejnosti, oslovili organizátorov s ponukou ukáza svoju šikovnos na tomto podujatí. Tí

nadšene súhlasili.

Tak sa brušné tane nice stali stredobodom záujmu plesajúcich hostí po as tane ných prestávok. Svojou šikovnosťou a spontánnosťou si získali obdiv, dokonca poniektoré ústníky plesu oslovili mladé „orientálky“ s prosbou, aby ich zaujímavé prvky z tancov naučili. To, myslím si, bolo pre dievčatá najväčším ocenením.

Splnilo sa im želanie ukázať svoju šikovnosť v tancoch, ktoré nie sú u nás také bežné. Hostia zas príjemne strávili chvíľu oddychu a záujemcovia si vyskúšali orientálne krokové variácie. Sme radi, že podujatie splnilo cieľ, ktorý sme o ňom akávali.

Mgr. Danica Hanudová
AMAVET klub . 873, Budimír

Cesta na východ

III časť

Ak by ste sa prechádzali niekedy úľavami dedinkami, ktoré sú závislé od úrody rajovníkov, stretli by ste sa so srdečnými úľavami. Nenájdete tu zúrivých a štekajúcich psov za bránami domovov, ale psov šľachetne pobežujúcich kade tade so svojimi svorkami žijúcich v symbióze s úľavami. Prostý život dediniek nepozná zhnúť, ale za to je ich práca náročná. Rajovník je stále zelený ker a približne 5 a viackrát do roka sa zbierajú jeho lístky.

Predtým než som sem prišiel a denne za mňa pi zelený raj, som necítil žiaden rozdiel medzi rôznymi zelenými rajmi. Po as tohto pobytu ma raj je nato ako o arili, že mi pred odchodom na Pekingskom letisku navázili 45 kilový batoh, z ktorého boli tri štvrtiny

batohu zapratané ajom a zvyšok boli slovníky a ajové misky. Samozrejme som musel nie o necha na letisku, o mi našťastie vyzdvihli moji slovenskí spolužiaci, ktorí získali štipendium na štúdium na Pekingskej univerzite.

Rozhodol som sa necha im za odmenu jeden aj menom „Pi Luo Chun“, í anmi považovaný za vynikajúci. Tento vzácny aj sa zbiera na jar, keď sú lístky ešte malé ako púiky, potom sa opeie, ím sa z neho odparí voda a pokrúti sa. Pripravený aj je trochu horký, ale zato je jeho chušpecifická. Mne chuou pripomína gaštany. osi som sa o ajoch nauil, ale ešte stále sa o nich mám oui.

Ani som sa nenazdal a už som bol spä v Maanshane. Leto vrcholilo a ja som si dal opravi bratov (SuWei) starý bicykel, takže som ve ké vzdialenosti nemusel vždy chodi peši. Takto som za al spoznáva kúty tohto miliónového mesta, za ktorým sa tí ila fabrika na oce. Cudzinci sú pre tamojších íanov ve kou atrakciou a neraz som sa ou stal aj ja bez sebe menších zásluh. udia ma pozývali na obedy a ve ere, neraz som sa stretol s „ve kými rybami“ tohto mesta.

No raz, keď som s bratom zašiel na verejnú kúpalisko, kde sme museli aka na výmenu, kým jedni vyjdú von a my môžeme vojs dnu, som sa stal obe ou atrakcie. Totiž v Maanshane som bol jedným z h stky cudzincov v meste a v prezliekarni tohto kúpaliska som bol jediný. Tak si to predstavte, o si asi museli myslie - nahý cudzinec ktorý prišiel z planéty opíc. No, ale zvykol som si.

alšou zaujímavou ponukou bol sprchovací hotel, aspo tak tomu rozumiem v preklade. Niežby ste sa tam iba sprchovali, ale mohli ste si zapláva priamo pod reštauráciou, ktorá bola na otvorenom poschodí, takže by ste si mohli k udne sko í bombu do bazéna. Po bazéne ste sa mohli prida k oddychujúcim íanom v kúpe och. Ja som radšej uprednostnil sprchu a spä do šiat.

Napodiv som sa po sprche nedostal do šatne, ale do miestnosti, kde ma obklopili íankovia s uterákmi v ruke. Ani som sa nenazdal a už som bol oble ený v župane. „o to má by?“ vravel som si plný neistoty. Pomaly som krá al hore schodmi, až som vystúpil na poschodie s reštauráciou. Muži aj ženy, všetci boli oble ení v župane a krúžili nad stolmi s jedlom. Medzi tými o sedeli, som zazrel matku mojej sestry (Yin Lu), ktorá na m a neprestajne kývala. Jedlo ste si mohli vybra sami a na výber bolo neskuto né množstvo variácií - sladké prasa, kura na kokakole, krabie klepetá... a alšie podivuhodnosti. Po as jedla som sa pozeral na vystúpenie komediantov, ktorým som však ledva rozumel.

V hlave mi utkvela spomienka na pokus komedianta str í si 15 cm kliniec do nosa, o sa mu aj podarilo bez zjavných následkov. Po vystúpení a dobrej ve eri sme zamierili o poschodie vyššie do obývacej sály, kde bola s videoprojektormi premietaná ínska televízna stanica. Takýchto sál tam bolo viac a v každej boli ve ké fotelky skoro ako poste pre každého jedna. A takto ste tam mohli oddychova 5 hodín. ína ako krajina je ve mi zaujímavá svojou kultúrou a keď sa ešte k tomu nau íte hovori jej re ou, máte možnos dosta sa akoby do iného sveta s výzvou dobrodružstiev.

o ma na ínskej kultúre najviac o arilo, bola schopnos (pová šine starších udí) vstáva skoro ráno a cvi í. Kdeko vek ste sa ráno medzi 5 a 6 hodinou prechádzali, videli ste udí cvi í Tai Chi Chuan (tai chi chuan).

Dva týždne pred odchodom z íny som stretol u íte a Tai chi, s ktorým som odvtedy každý de ráno trénoval v parku až kým som neodišiel.

Dni môjho pobytu sa krátili, všetci moji ínsky priatelia sa opä vrátili do škôl a tak

som sa dohodol s bratom, že budem posledné dni bývať u jeho rodiny. Ako dar som mu kúpil elektronický slovník, ale ukrýl som ho tak, aby ho našiel až po mojom odchode.

Korytna, ktorú som spomínal v minulom čísle, sa naša astie vrátila zo svojej dlhej púte zo zaprášenej bytovkovej chodby. Babka ju raz našla pred dverami a neverila vlastným očiam. Vtedy mi uverila, že som ju nevyhodil von oknom, ale že sa musela sama preplaziť z balkónu cez moju izbu, obývať ku až na chodbu. Tam žila bez vody bez jedla viac ako tri týždne.

Táto situácia utužila naše vzťahy k celej rodine a keď som odchádzal, odchádzal som od mojej druhej rodiny.

Dúfam, že budem mať ešte možnosť vrátiť sa späť do domoviny a opäť ich všetkých vidieť pohromade.

Michal Bútor
AMAVET klub . 878, Modra

o, pre o, ako, na o???

- o po ťajú ovce, keď nemôžu zaspáť?
- Pre o sa musia prašovať uteráky? Neodakáva sa, že po kúpeli budeme istí?
- Pre o ovce po daždi nenasiaknu, ale sveter z ovčej vlny áno?
- Pre o je slovo „skratka“ také dlhé?
- Pre o má slovo „jednoslabikový“ 5 slabík?
- Pre o keď chcem ukončiť Windows, musím stlačiť tlačítko „štart“?
- Pre o sa lepidlo neprilepí na vnútornú stranu fľaše?

Ak aj vy poznáte otázky, na ktoré sa len ťažko dá nájsť vhodná odpoveď, pošlite nám ich. Radi ich zverejníme.

Sudoku

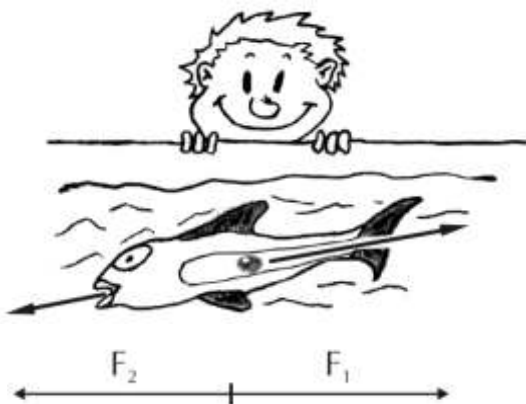
6				4	3	1		
1		9				2		
3	5		1	8				
	6				7		3	
				5				
	3		4				9	
				9	6		1	8
		1				7		2
		6	8	2				9

Riešenie z minulého čísla:

5	4	8	2	7	9	1	3	6
6	1	2	8	3	5	9	7	4
3	7	9	6	1	4	5	2	8
4	8	7	5	9	6	2	1	3
1	2	5	3	4	8	7	6	9
9	6	3	7	2	1	4	8	5
2	5	1	9	8	3	6	4	7
8	9	4	1	6	7	3	5	2
7	3	6	4	5	2	8	9	1

Otázky Majstra "F"

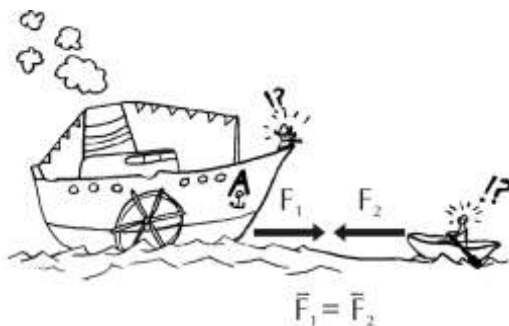

Otázka . 1: Aká sila pohá a rybu vystrihnutú z tenkého kartóna, s kvapkou oleja vo výreze

Odpove . 1: Ke sa olej vo výreze ryby dostane na vodu, snaží sa rozšírovať po celej hladine vody. Olej sa pohybuje od hlavy smerom k chvostu. Táto malá sila vyvoláva rovnako veľkú silu, ale opačného smeru.

Otázka . 2: Parník pri zrážke s ľadom môže ľadom poškodiť, pretože ľadom sa parník nepoškodí.

Odpove . 2: Newtonov zákon hovorí o rovnosti síl. Nie o rovnosti výsledkov pôsobenia týchto síl.

Otázka . 3: Môže vzniknúť v púšti ozvena?

Odpove . 3: Nie. Zvuk sa nemá od čoho odraziť.

